NR. 9 LWÓW — LUTY 1928 Należytość pocztową opłacono ryczałtem. ROK IV

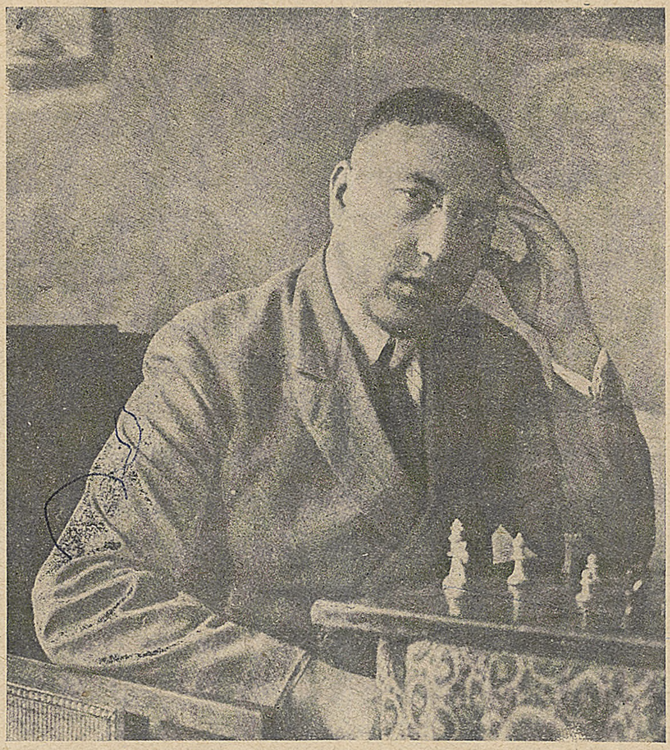
SZACHY

MIESIĘCZNIK POŚWIĘCONY GRZE I STUDJOM SZACHOWYM

WYCHODZI 1-SZEGO KAŻDEGO MIESIĄCA

REDAKCJA:	*Prenum.: roczna 12 zł, półroczna 6·50 zł,*	ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI:
Horak Tadeusz, Limbach Saturnin,	*kwartalna 3·50 zł, za egzemplarz 1·25 zł.*	*„S Z A C H Y“*
Wójcik Marjan	*Konto czekowe P. K. O. Nr. 153.152.*	*Lwów, Leona Sapiehy 77. — Tel. 496*

MISTRZ POLSKI ZA ROK 1927

Akiba Rubinstein

Należy do najsilniejszych mistrzów europejskich. Przed wojną na wielkich turniejach osiągał zawsze jedno z pierwszych miejsc a w r. 1912 postawił rekord, uzyskując cztery razy z rzędu I. nagrodę. Tryumfalny swój pochód przerwał w turnieju petesburskim w r. 1914 gdzie zajął jedno z dalszych miejsc. Od tego turnieju datuje się u niego spadek formy.

Po wojnie wypłynął znowu na widownię uzyskując tu i ówdzie świetne wyniki ale nie osiągnął swej formy z przed r. 1914 kiedyto był groźnym rywalem Laskera w walce o tron szachowy. Do najświetniejszych Jego sukcesów po wojnie należy turniej we Wiedniu w r. 1922.

Na turnieju wszechpolskim w Łodzi zdobył bez wysiłku I. nagrodę i tytuł mistrza Polski.

TURNIEJ O PUHAR „SZACHÓW“

Wydawnictwo „Szachów“ chcąc obudzić życie szachowe we Lwowie ogłasza turniej o srebrny puhar.

WARUNKI:

1. *Udział w turnieju może brać szachista stowarzyszony i niestowarzyszony.*
2. *Puhar przechodzi na własność tego zawodnika, który go zdobędzie trzykrotnie z rzędu lub pięciokrotnie wogóle.*
3. *Turniej odbywać się będzie dwa razy do roku w terminie wiosennym i jesiennym.*
4. *Wpisowe dla chcących brać udział w turnieju wynosi każdorazowo 5 zł.*
5. *Turniej dojdzie do skutku jeśli liczba zgłoszonych przekroczy 18-stu.*
6. *Dla dalszych zwycięzców przeznaczone są piękne żetony oraz listy pochwalne.*
7. *Zgłoszenia nadsyłać do Redakcji najdalej do dnia 15. marca 1928 r.*

Szczegółowych wyjaśnień udziela Redakcja codziennie od godziny 14—15 (2—3 popoł.) w lokalu przy ul. Leona Sapiehy l. 77. (Drukarnia).

W numerze 11-tym „Szachów“ podamy nazwiska zawodników jakoteż miejsce i czas otwarcia naszego turnieju. *WYDAWNICTWO*

Wiktor Geier 3

PARTJA SYCYLIJSKA

Jak wiadomo, podczas wielkiego turnieju w Moskwie 1925 r. rozegrano m. i. 17 „sycyljanek“ z następującym wynikiem: Czarne **10** wygrały, **4** przegrały i **3** zrobiły remis. Między temi „Sycyljankami“ znajduje się też gambit, grany przez (kogo, jeśli nie?) Marshalla.

PARTJA IV.
GAMBIT SYCYLIJSKI

Białe: **Marshall.** Czarne: **Werliński.**

1. e2—e4, c7—c5; 2. b2—b4, c5×b4; 3. a2—a3, e7—e5; posunięcie uważane za silne! 4. a3×b5, Gf8×b4; c2—c3, Gb4—c5; zdaniem Marshalla bezpieczniej było cofnąć gońca na **e7.** 6. Sg1—f3, Sb8—c6; 7. Gf1—c4, d7—d6; 8. d2—d4. Pozycja przypomin gambit Ewansa; tu jednakże białe dysponują też owartą linją wieżową „a“. 8... e5×d4; 9. c3×d4, Gc5—b6; 10. 0—0, Gc8—g4; 11. Hd1—b3, prawdziwy Marshall! Naturalnie nie G×f7+ i Sg5+, gdyż następuje H×g5 i czarne wygrały figurę 11... Gg5×f3; 12. Gc4×f7+, Ke8—f8; 13. Gf7×g8, Wh8×g8; 14. Hb3×f3+, Hd8—f6; Napozór atak atak białych całkiem odparty. 15. Hf3—h5! Nad tem posunięciem strawił Marshall pół godziny 15... Sc6×d4; 16. Gc1—a3! Wa8—e8; 17. Sb1—c3, We8—e5; 18. Hh5—h3, Hf6—e6; 19. Hh3—d3, g7—g5 posunięcie samo się narzucające; grozi g5—g4 i Sf3+, rozszerza swobodę ruchów króla — mimo wszystko jednak ma ujemny wpływ na wynik gry dla Czarnych. 20. Wa1—b1, Gb6—c5; 21. Ga3×c5, d6×c5; 22. f2—f4! g5×f4; 23. Wf1×f4, Kf8—g7; 24. Wb1×b7+, Kg7—h8; 25. Wf4—f7, We5—h5; 26. e4—e5, Sd4—f5; 27. Hd3—e4, a7—a5; 28. Sc3 — d5 (rozstrzygające) 28... Wg8 — d8; 29. Wf7—f6! Tu czarne przekraczyły czas namysłu. Niczby im już nie pomogło. Skoczka naturalnie bić nie mogą!

Ta czwarta z rzędu wygrana białych domaga się energicznie odpowiedzi na pytanie: **Czy gambit sycylijski jest poprawny?**

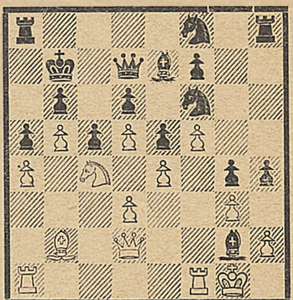
NIEPRZYJĘTY GAMBIT SYCYLIJSKI

Poniżej próba nieprzyjętego gambitu sycylijskiego. I ona czarnym sławy nie przynosi

PARTJA V. (grana w Karlsruhe 1926 r.)

Białe: **Tereszczenko.** Czarne: **Weissinger.**

1. e2—e4, c7—c5; 2. b2—b4, b7—b6; broni napadniętego piona i robi miejsce dla gońca na **b7.** 3. Gc1—b2, Gc8—b7; 4. d2—d3, ze względu na zamiar umieszczenie gońca na **e2,** posunięcie solidne i dobre. 4... e7-e6; 5. Sg1 f3, Hd8-c7; 6. Gf1—e2, Sb8 c6; 7. b4-b5, wzgardzony piechur pokazuje pazury! 7... Sc6—e7; 8. 0—0, Se7-g6; 9. g2 g3, nie dopuszcza skoczka na **f4.** 9... d7—d6; 10. c2-c4, Sg8 f6; 11. Sb1 d2, Gf8—e7; 12. a2—a4, a7—a5; 13. Hd1-c2, e6-e5; 14. Sf3 e1, przygotowuje f2—f4 14... Hc7—d7; 15. Se1—g2, h7—h5; czarne zamierzają schronić króla **0—0—0** i zaatakować roszadę przeciwnika. 16. f2—f4, 0—0—0; jeśli Hh3!?, to Wf3! 17. f4—f5 zamyka groźną przekątnię **c8—h3** 17... Sg6—f8; 18. Sg2—e3!, g7—g6; 19. Se3—d5!, Gb7×d5; 20. c4×d5, teraz punkt **c4** wolny dla skoczka, skąd zagraża punktom a5, b6, e5, 20... g6—g5 (jeśli zaś g×f to Wf5 Sd5 Sc4! Kb7 Wf7! Sb4 Hd1 ±) 21. Sd2—c4, Kc8—b7; 22. Hc2—d2, Wd8, a8; na wszelki wypadek... 23. Ge2—f3, przygotowanie do planowanej ofiary 23... g5—g4; 24. Gf3—g2, h5—h4; (djagram)

25. Gb2×e5!, d6×e5; 26. Sc4×e5, Hd7—e8; 17. Se5 — c4!, He8 — d8; 28. d5 — d6, Kb7 — c8; 29. d6×e7, Hd8—d4+; 30. Hd2—e3, Hd4×e3+; 31. Sc4×e3, Sf8—d7; 32. e4—e5, Wa8—e7, e5×f6; i białe wygrały. C. d. n.

MATCH DR. A. ALJECHIN — J. R. CAPABLANCA

(Ciąg dalszy.)

61. GAMBIT HETMAŃSKI, P. XVIII.

Dr. A. Aljechin - J. R. Capablanca.

Od 1—13 posunięcia jak w partji XVI. 14 K×d2, Wd8; 15. Ke2, b6; 16. Whd1, Gb7; 17. Wd2, Kf8; 18. Wcd1, Ke7; 19. e4, h6; 20. h3, g5; 21. Wd3, c5; 22. d×c5, S×c5; 23. W×d8, W×d8; 24. W×d8, K×d8; 25. Se5, Ke7; 26. f3, Sfd7; 27. S×d7, S×d7; 28. Kd3, remis.

62. GAMBIT HETMAŃSKI, P. XIX.

J. R. Capablanca - Dr. A. Aljechin.

Od 1—10 posun. jak w p. XIII.; 11. Ge2, c×d4; 12. S×d4, Sb6; 13. Gg3, Sbd5; 14. S×e5, S×e5; 15. 0-0, Gf6; 16. Hb3, G×d4; 17. e×d4, b6; 18. Gf3, Gb7; 19. Gc7, Hd7; 20. G×d5, H×d5; 21. H×d5, G×d5; remis.

63. GAMBIT HETMAŃSKI, P. XX.

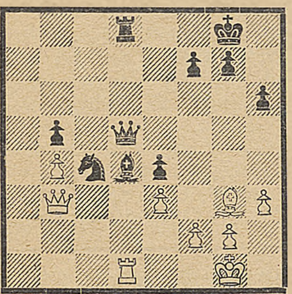
Dr. A. Aljechin - J. R. Capablanca.

Od 1—14 pos. jak w p. XVIII.; 15. Gd3, e5; 16. d×e5, Sg4; 17. e6, Sde5; 18 S×d5, S×d5; 19. e×f7+, K×f7; 20. Wc3, b5; 21. f4, b4; 22. f×e5, b×c3+; 23. K×c3, Ke6; 24 Se2, K×e5; 25. Sd4, Gb7; 26. G×h7, c5; 27. Sf3+, Kf6; 28. Gd3, We8; 29. We1, G×f3; 30. G×f3, Wh8; 31. We2, Wh4; 32. Ge4, Wah8; 33. a4, g5; 34. a5, g4; 35. f×g4, W×g4; 36. Gd3, Wa4; 37. Wf2+, Ke7; 38. a6, Wa1; 39. Wg2, c4; 40. G×c4, Wc8; 41. b3, W×a6; 42. e4, Wa1; 43. Kd4, Wh8; remis.

64. GAMBIT HETMAŃSKI, P. XXI.

J. R. Capablanca - Dr. A. Aljechin.

Od 1—10 pos. jak w p. XIV., 10.. b5; 11. Ge2, Gb7; 12. 0-0, c5; 13. d×c5, S×c5; 14. Sd4, Wc8; 15. b4, Scd7; 16. Gg3, Sb6; 17 Hb3, Sfd5; 18. Gf3, Wc4; 19. Se4, Hc8; 20. W×c4, S×c4; 21 Wc1, Ha8; 22 Sc3[1]), Wc8; 23. S×d5, G×d5; 24. G×d5, H×d5; 25. a4, Gf6; 26. Sf3[2]), Gb2; 27. We1, Wd8; 28. a×b5, a×b5; 29. h3, e5; 30. Wb1, e4!; 31. Sd4[3]), G×d4; 32. Wd1?[4]), (diagram) S×e3!; 33. Poddaje.

[1]) Po tem posunięciu wpadają Białe w kłopoty; jak wskazuje dr. Em. Lasker, Białe powinny były się bronić przeciw groźbie 22... S×b4 przy pomocy 22. Sc5, G×c5; 23. b×c5, Wc8; 24. Ge2!, z równą grą.

[2]) Albo: 26. Wd1- S×e3!; 27. H×e3, G×d4 i t. d.

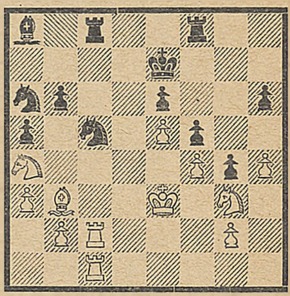
[3]) Na 31. Sh2 podaje dr. Em. Lasker następującą odmianę: 31... Hd3! 32. W×b2, (32. Ha2, Hc2;) H×b3; 33. W×b3, Wd1+; 34. Sf1, Sd2; 35. Wa3, S×f1; i Białe tracą conajmniej Pe3. Również po 31. Se1, Hd2; — sytuacja Białych wcale nie wesołą.

[4]) 32. e×d4, H×d4; 33. Gf4, lub 32... Sd2; 33. H d5, W×d5; 34. Wb2 ze stratą pieszka; posunięcie w partji kosztuje figurę.

65. GAMBIT HETMAŃSKI, P. XXII.

Dr. A. Aljechin - J. R. Capablanca.

Od 1—14 pos. jak w p XX.; 15. Whd1[1]), b6; 16. e4, Gb7; 17. e5, Se8; 18. Ke3, Kf8; 19. Sg5, h6; 20. S5e4, Ke7; 21. f4![2]), f5; 22. Sc3, Sc7; 23 Sge2, g5; 24. h4!, g4; 25 Sg3, a5; 26. Gb3![3]), Wac8; 27. a3, Wf8; 28. Wd2, Ga8; 29. Wdc2!. c5[4]); 30 d×c5, S×c5; 31. Sa4!, S7a6 (diagram); 32. G×e6!![5]), K×e6; 33. S×b6, Wb8; 34. S×a8, Wb3+; 35. Wc3, W×c3+; 36. b×c3![6]), W×a8; 37. Wd1, Wf8[7]); 38. Wd6+, Ke7; 39. W×h6, Sc7; 40. Wh7+, Kd8; 41. c4, S7e6!; 42. Wa7, Sc7!![8]); 43. W×a5, S5e6; 44. h5, Kd7; 45. h6, S×f4![9]); 46. K×f4, Se6+; 47. Ke3, f4+; 48. Kf2, f×g3+; 49. K×g3, Wh8; 50. Wd5+, Ke7; 51. c5, W×h6; 52. c6, Sf8; 53. Wc5, Kd8; 54. K×g4, Wg6+; 55. Kf3, Kc7; 56. g4, Se6; 57. Wd5, Sf8; 58. Wc5, Se6; 59. Wd5, Sf8; 60. Wa5, W×c6; 61. Ke4, Wc1; 62. Wa7+, Kc6; 63. Wa6+, Kd7; 64. Wa7+, Ke6; 65. Wa6+, Ke7; 66. a4, Sd7; 67. Wh6, We1+; 68. Kd4, S×e5; 69. a5, S×g4; 70. Wh7+, Kd6; 71. a6, Wa1; 72. a7, Sf6; 73. Wb7, Sd7; 74. Wb2, W×a7; 75. Wd2, Sc5; 76. Kc4+, Kc6; 77. Wh2, Wa4+; 78. Kc3, Wg4; 79. Kd2, Wg3; 80. Wh5, Kb5; 81. Ke2, Kc4; 82. Wh4+, Kc3; 83. Kf2, Wd3; 84 Wf4, Kd2; 85. Kg2, Wd5; 86. Kf3, Kd3; remis.

UWAGI WEDŁUG DRA TARTAKOWERA

[1]) Aljechin unika 15. Gd3, ze względu na kontr-atak 15... e5! (XX partja), nie chce grać również 15. Ke2, (XVIII. partja), gdyż ma on zamiar sprowadzić króla na e3 bez straty tempa.

[2]) Wymusza — grając 22. f5 — osłabienia stanowiska Czarnych pieszków.

[3]) Doskonały powrót. Białe mogą teraz na b5 odpowiedziec a4!, a prócz tego mierzą stale w słabe punkty c6 i e6. Słabiej byłoby 26. a4 z powodu Ga6! z oswobodzeniem gry; niewystarczającem jest również 26. a3, b5; 27. Gb3, b4! z dobrymi widokami.

[4]) Czarne wykorzystują moment, gdzie d4-d5 jest niemożliwem, aby swemu Sd7 dać możność działania i wymienić słabego Pc6. Nie wolno im dłużej zwlekać, gdyż grozi Sce2 i Ga4. Po 29... Sd5+?; 30. S×d5+, e×d5; 31. G×d5 wygrywa pieszka i partję.

[5]) Aljechin wkłada w tę partję cały swój temperament i wprowadza przeciwnika w krytyczne położenie, żelazna wola Kubańczyka przy zastosowaniu wszelkich sił ratuje go jedynie od porażki.

[6]) Pointa koncepcji Niewystarczającem byłoby 36. W×c3, W×a8; 37. b4, a×b4; 38. a×b4, S×b4!; 39. W×c5, Wa3+ i Białe tracą skoczka.

[7]) Albo 37... Sb7; 38. Wb1!; posunięcie w partji broni pieszka f5.

[8]) Punkt kulminacyjny obronnego planu Capablanci! Cofnięcie skoczka umożliwia wtargnięcie czarnego króla.

[9]) Ofiara ta — możliwa już przedtem — następuje we właściwem momencie.

[10]) Jak wskazuje prof. A. Becker nie mogą Białe obronić pieszka h6 w żaden sposób: na Wa7 następuje nie 50... Kc6; 51. h7, Sg5; 52. K×g4, S×h7; 53. Kf5 i nast. g4, lecz 50... Sc7!; 51. e6+, Kc6; 52. e7, Kb6! i Białe nie mogą wygrać.

66. GAMBIT HETMAŃSKI, P. XXIII.

J. R. Capablanca - Dr. A. Aljechin.

Od 1—7 pos. jak w p. XXI; 8. c×d5, e×d5; 9. Gd3, c6; 10. 0 0, Se8; 11. G×e7, H×e7, 12. e4, d×e4; 13. S×e4, Sdf6; 14. Hc2, S×e4; 15. G×e4, Sf6; 16. Gf5, G×f5; 17. H×f5, Wad8; 18. Wfe1, Hb4; 19. Hc2, Wfe8; 20. a3, Hd6; 21. Hb3, W×e1+; 22. W×e1, Hd7; 23. h3, h6; 24. We3, Sd5; 25. Se5, Hc7; 26. We1, Hb6; 27. H×b6, S×b6; 28. Sf3, Kf8; 29. We3, Sc4; 30. Wc3, Sd6; 31. Kf1, f6; 32. Ke2, Sb5; 33. Wc4, Ke7; 34. Kd3, Ke6; 35. Wc1, Wd5; 36. a4, Sc7; 37. Sd2, Ke7; 38. Sb3, Se6; 39. Ke3, Kd6; 40. Wc2, h5; 41. h4, g6; 42. f3, b6; 43. g4, a5; 44. Wg2, g5; 45. Wh2, h×g4; 46. f×g4, g×h4; 47. W×h4, Wg5; 48. Sd2; remis.

67. GAMBIT HETMAŃSKI, P. XXIV.

Dr. A. Aljechin - J. R. Capablanca.

Od 1 — 25 pos. jak w p. XXII.; 26. Gd3, b5; 27. d5!, c×d5; 28. Sce2, Wac8; 29. Sd4, Sb6!; 30. Wc5!, a4; 31. Gc2, Sd7; 32. Wc3, b4; 33. Wc6!, G×c6; 34. S×c6+, Ke8; 35. S×d8, K×d8; 36. G×a4, Sb6; 37. Gb3, Sa6; 38. Se2, Kd7; 39. Wd4, Wc5; 40. Kd2, Wc8; 41. Ke3, remis.

68. GAMBIT HETMAŃSKI, P. XXV.

J. R. Capablanca - Dr. A. Aljechin.

Od 1—9 pos. jak w p. XXIII.; 10. Hc2, We8; 11. 0-0, Sf8; 12. Wfe1, Ge6; 13. Sa4, S6d7; 14. G×e7, H×e7; 15. Sc5, S×c5; 16. H×c5, Hc7; 17. b4, Sd7; 18. Hc2, h6; 19. a4, Hd6; 20. Wb1, Wec8; 21. Wec1, Gg4; 22. Sd2, Wc7; 23. Sb3, Gh5; 24. Sc5, S×c5; 25. H×c5, Hf6; 26. b5, a×b5; 27. a×b5, Gg6; 28. G×g6, H×g6; 29. Wa1, Wac8; 30. b6, Wd7; 31. Wa7, Kh7; 32. Wca1, f5; 33. Hc2, We7; 34. g3, Wce8; 35. Wa8, We4; 36. W×e8, W×e8; 37. Wa7, Wb8; 38. h4, h5; 39. Kg2, He6; 40. Hd3, Kg6; 41. Kh2, remis.

69. GAMBIT HETMAŃSKI, P. XXVI.

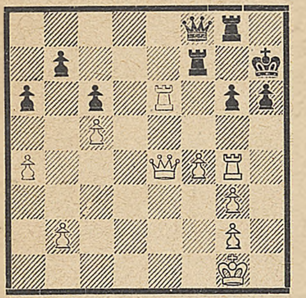
Dr. A. Aljechin - J. R. Capablanca.

Od 1 — 12 pos. jak w p. IV.; 13. Ge2, Gb7; 14. 0-0, c5; 15. d×c5, S×c5; 16. Wfd1, Hb6; 17. Ge5, Wac8; 18. Gd4, G×f3; 19. G×f3, Hb8; 20. G×c5, W×c5; 21. Hb1, Wec8; 22. Se4, remis.

70. GAMBIT HETMAŃSKI, P. XXVII.

J. R. Capablanca - Dr. A. Aljechin.

Od 1 — 9 pos. jak w p. XXV.; 10. Hc2, h6; 11. Gh4, Se8; 12. Gg3, Gd6; 13. 0-0, G×g3; 14. h×g3, Sd6; 15. Sa4, We8; 16. Wfe1, Sf6; 17. Se5, Sfe4; 18. Hb3, Ge6; 19. Sc5, S×c5; 20. d×c5, Sb5; 21. a4, Sc7; 22. Gb1, Gc8; 23. Sf3, Se6, 24. e4, d×e4; 25. W×e4, We7; 26. Wce1, Gd7; 27. Hc2, g6; 28. Ga2, Hf8; 29. Se5; Hg7; 30. S×d7, W×d7; 31. G×e6, f×e6; 32. Wg4, Kh7; 33. W×e6, Wg8; 34. He4, Wf7; 35. f4, Hf8 (diagram); 36. Wg×g6,?[1]) H×c5+; 37. Kf1, Hc1+; 38. Kf2?[2]), Hd2+; remis.

UWAGI:

[1]) Po 36. We×g6 wygrywały białe bez apelacji.

[2]) Również 38. Ke2 wygrywało!, n. p. 38... H×b2+; 39. Kf3, Hb3+; 40. Kf2! (40. Kg4??, H×e6+!), Hb2+ (lub Hb6+; 41. Kf1); 41. Kg1, Hc1+; 42. Kh2 i t. d.

71. GAMBIT HETMAŃSKI, P. XXVIII.

Dr. A. Aljechin - J. R. Capablanca.

Od 1 — 18. pos. jak w p. XXIV.; 19. h4, Ke7; 20. h5, h6; 21. Sh4, c5; 22. f4, Sc7; 23. d×c5, S×c5; 24. W×d8, W×d8; 25. b4, S5a6; 26. a3, b5; 27. Gb3, Gd5; 28. G×d5, S×d5+; 29. Ke4, Sb6; 30. f5, Sc4; 31. f×e6, f×e6; 32. Sg6+, Ke8; 33. Se2, Sd2+; 34. Kf4, Sc4; 35. Ke4, Sd2+; 36. Kf4, Sc4; 37. Kg4, Sc7; 38. a4, a6; 39. a×b5, a×b5; 40. Wa1, Wd3; 41. Sef4, Wb3; 42. Wa7, Kd8; 43. g3, remis[1]).

[1]) Dalszy przebieg byłby następujący: 43... W×b4; 44. Kh3!, Wb1; (Kc8; 45. S×e6!) 45. Sf3, S×e5; 46. S×e6+, S×e6; 47. S×e6, Kc8; 48. W×g7, b4! z równowagą sił.

72. GAMBIT HETMAŃSKI, P. XXIX.

J R Capablanca - Dr. A. Aljechin.

Od 1—11 posun. jak w p. XI.; 12. g3[1]), 0—0; 13. Gg2, Gd7; 14. b4, b6; 15. 0—0, a5[2]); 16. Se5!, a×b4; 17. a×b4, W×a1[3]); 18. W×a1, Wc8; 19. S×d7, H×d7?; 20. Sa4!, Hd8; 21. Hb3, Sd5; 22. b5!, c×b5; 23. H×b5, Wa8[4]); 24. Wc1!, Wa5; 25. Hc6, Ga3; 26. Wb1, Gf8; 27. G×d5, W×d5; 28. S×b6, Wd6; 29. Hb7, h5; 30. Sc4, Wd7; 31. He4, Wc7; 32. Se5, Hc8; 33. Kg2, Gd6; 34. Wa1, Wb7; 35. Sd3, g6; 36. Wa6, Gf8; 37. Wc6, Wc7; 38. W×c7, H×c7; 39. Se5, Gg7; 40. Ha8+, Kh7; 41. Sf3, Gf6; 42. Ha6, Kg7; 43. Hd3, Hb7; 44. e4, Hc6; 45. h3, Hc7; 46. d5, e×d5; 47. e×d5, Hc3[5]); 48. H×c3, G×c3; 49. Kf1[6]), Kf6; 50. Ke2, Gb4!; 51 Sd4, Gc5; 52. Sc6, Kf5!; 53. Kf3, Kf6; 54. g4, h×g4; 55. h×g4, Kg5?[7]); 56. Se5![8]) Gd4?; 57. S×f7+, Kf6; 58 Sd8, Gb6; 59. Sc6, Gc5; 60. Kf4!, G×f2; 61. g5+, Kf7; 62. Se5+, Ke7; 63. S×g6+, Kd6; 64. Ke4, Gg3; 65. Sf4, Ke7; 66. Ke5, Ge1; 67. d6+, Kd7; 68. g6, Gb4; 69. Kd5, Ke8; 70. d7+, poddaje.

UWAGI WEDŁUG A. BECKERA W „WR. SCHZTG“

[1]) W XI. p. rozwinęły Białe gońca przez c2 na f3.

[2]) Pozornie gwałtownie! Jak wskazuje jednak odpowiedź Capablanci powinny były Czarne systematycznie i solidnie rozwijać się przez Wac8 i Wfd8, rezygnując z przedwczesnego ataku.

[3]) Zaofiarowany pieszek zawiera truciznę! Na 17... G×b4 następuje 18. Sb5 i Białe odbijają pieszka ze świetną pozycją: 18... Hc8 (Hb7?; 19. S×d7 i 20. G×c6) 19. W×a8, H×a8; 20. G×c6!, G×c6 (Hc8; 21. Wc1!) 21. S×c6, Ga5; 22. Wa1 i t. d.

[4]) Strata pieszka nieunikniona; po 23... Wb8; 24. G×d5, H×d5; 25. H×d5, e×d5; 26. Wb1, b5; 27. Sc3, b4; 28. S×d5, Gd6; 29. Wb3 i następnie e3—e4—e5. Jeśli Czarne oddałyby natychmiast pieszka, przez 23... Sc3, aby pokładać nadzieję w gońcach różnej barwy, nie miałyby większych szans remisowych jak partji, ponieważ Białe wymienią Hetmanów przez 24. H×b6.

[5]) To nielogiczne wyglądające posunięcie nie znachodzi zrozumienia u wielu krytyków. Aljechin wyczuwa siłę swego gońca dopiero po wymianie hetmanów i w rzeczywistości po niewielu posunięciach osiąga on pewną pozycję remisową.

[6]) Białe nie chcą dopuścić czarnego króla do pieszka d i mają zamiar po odpędzeniu gońca grać Sf3—d4—c6. Nie osiągną tego jednak przez Sf3—g5—e4 z powodu f5.

[7]) Czarne nie biorą pod uwagę odpowiedź przeciwnika. Chwalebny jest zamiar Aljechina f7—f5, potrzebne było do tego jeszcze jedno posunięcie wyczekujące 55... Gd6! po którem wszystkie wysiłki Białych by wygrać partję okazywały się chybionem.

[8]) Zdobywa Pf7 w efektowny sposób, złem jest teraz 56... Kf6; 55. Sd7+ jakoteż 56... f6; 57. Sf7+ z nast. d5—d6—d7—d8H. Na 56... f5 następuje jednak 57. d6!, f×g4+ i teraz nie 58. Ke2 (Ke4), Kh3!) — ale jedynie 58. Kg2!, Gb6; 59. d7, Kf5; 60. Sc6 i wygr. z powodu 58... G×d6! 59. Sf7+, Kh4; 60. S×d6, g3!; (61. f3?

73. GAMBIT HETMAŃSKI, P. XXX.

Dr. A. Aljechin - J. R. Capablanca.

Od 1 — 20 pos. jak w p. XXVIII.; 20... Sc7; 21. Se4, c5; 22. d×c5, G×e4; 23. K×e4, S×c5+; 24. Ke3, W×d1; 25. W×d1, b5; 26. Gb3, Wc8; 27. Sd4, S×b3; 28. a×b3, Sd5+; 29. Ke4, a6; 30. Wa1, Sb4; 31. g4, f6; 32. f4, f×e5; 33. K×e5, Wc5+; 34. Ke4, h6; 35. f5, e×f5+; 36. S×f5+, Kf6; 37. Wd1, We5+; 38. Kf3, Wd5; 39. W×d5, S×d5; 40. Ke4, Sb4; remis. C. d. n.

„FUNDUSZ WYDAWNICZY“

W. P. inż. Arnold Kolischer, dyr. „Pezet“, Lwów, ul. Akademicka 23, złożył na powyższy fundusz 25 zł.

P. T. Komitet, urządzający turniej o mistrz. Lwowa za r. 1927 — 13 zł.

W. P. Michał Tęczyński, Konin, woj. Łódzkie, cukrownia „Gosłowice“ 5 zł.

W. P. Michał Potoniec w Kcyni 3·50 zł.

Wieleb. ks. Jan Matwijas, proboszcz w Jastrzębicy 2 zł.

Ofiarodawcom za złożone kwoty serdecznie dziękujemy i upraszamy naszych Przyjaciół o naśladowanie.

GRA SZACHOWA UWAŻANA POD WZGLĘDEM PSYCHOLOGICZNYM

(Krupski: „Strategika szachowa".)

Z czynności ludzkich poznaje się ich charakter, zdolności umysłowe i panujące namiętności. Gdy nie zawsze można być świadkiem tych czynności, niektórzy chcą odgadnąć przymioty duszy, z rysów twarzy, z czaszki, inni nawet z rękopisów. Zdaniem naszem, ponieważ w grze szachowej rozum i wola są nader czynnemi, łatwiej przeto sądzić będziemy mogli o przymiotach człowieka z jego gry. niż gdybyśmy się nauczyli metody Lawatera, Spurzheima lub Devilla. Gra w szachy, jest to mówiąca gramatyka serca ludzkiego.

Aby przynajmniej główniejsze moralne rysy ocenić, miejmy na uwadze następujące spostrzeżenia:

Siadając do gry uważaj jak dalece przeciwnik twój zajmuje się ustawianiem swych szachów, lub czy stawianie takowych tobie pozostawia. Jeżeli to czyni, możesz być pewny, że ma mniemanie wyższości nad tobą i wysokie o sobie rozumienie.

Dusza nie ma tajemnicy któraby nie objawiała naszego postępowania, miłość własna jest największym pochlebcą. Niektóre osoby grają bardzo szybko, nie tylko z początku, lecz przez całą partję. Niekiedy dobre robią posunięcia, lecz najczęściej wiele złych. W najkrytyczniejszem jak w najpewniejszem położeniu, potrzebują chwilę tylko namysłu. Takim ludziom tylko przy szczęśliwych okolicznościach dobrze się wiedzie na świecie, są żywi w swych przedsięwzięciach niepewni w wykonaniu. Nie mniej z niemi wiele do czynienia. Ponieważ nie cierpią kontroli i nie troszczą się o skutki, mogą się stać dla ciebie szkodliwemi. Najprędszy gracz, którego znaliśmy, był emigrant hiszpański. Wszyscy Hiszpanie grają bardzo prędko. Ich charakter narodowy jest żywy.

Zaledwie powiedziano, już zrobiono.

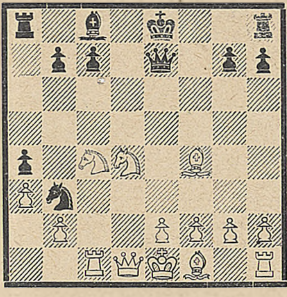
Gdy przeciwnik, o którym wiesz, iż daleko gorzej gra od ciebie, w grze nie chce przyjąć for, a jednak co chwila zrobiwszy złe posunięcie, cofa je i nic nie chce stracić; znajdziesz w nim prawie zawsze dumnego i uprzedzonego samoluba, który sam chciałby się bawić, dla którego „ja jest wszystkiem". C. d. n.

74. KONTR-GAMBIT ALBINA

Grana w matchu korespon. od XI. 1926 do V. 1927.

Inż. F. Batik (Czechosłowacja) - S. Macht (Litwa).

1. d4, d5; 2. c4, e5; 3. d×e5, d4; 4. Sf3, Sc6; 5. a3 [1]), a5; 6. Gf4, f6 [2]); 7. e×f6, S×f6; 8. Hd3 [3]), Gc5; 9. Sbd2, He7; 10. Sb3, Se4!; 11. Sb×d4, G×d4; 12. S×d4, Sc5; 13. He3, S×d4; 14. H×d4, Sb3; 15. Hd1, a4; 16. Wc1, (diagram)

Wf8! [4]); 17. Gg3, Gf5; 18. Wc3, Wd8; 19. Wd3, Kf7!; 20. Wd5, Kg8; 21. h4 [5]), h6; 22. g3, Ge4; 23. Wh2, W×d5; 24. c×d5, Wd8; 25. Gg2, G×g2! 26. W×g2, He4; 27. Kf1, W×d5; 28. He1, Hc2; 29. Poddaje. Oryginalna partja.

[1]) Zapobiega ewentualnym wypadom przeciwnika na b4, z drugiej strony osłabia jednak pole b3, które odgrywa pierwszorzędną rolę w tej partji.

[2]) Lepiej niż 6... Gc5?; 7. Sbd2, Sge7; 8. Sb3, Ga7; 9. c5 z korzyścią dla Białych.

[3]) Korzystniejszem byłoby 8. g3, następnie Gg2 i 0-0.

[4]) Czarne rezygnują z roszady, aby nie oswobodzić białego hetmana: 16... 0-0; 17. Hd5+, Ge6 (Kh8, 18. Gg5!); 18. He5 i t. d.

[5]) Na 21. Gf4, aby na 21... c6; odpowiedź 22. Gd6, przygotowały Czarne piękną odpowiedź: na 21... Ge4; 22. Gg5, Hf7; 23. f3, W×d5; 24. c×d5, Hf5! (grozi Gc2); 25. e3, H×g5; 26. f×e4, H×e3+; 27. He2, Hc1+; 28. Hd1, H×b2 z matem w kilku posunięciach.

OD ADMINISTRACJI

Uprasza się na wszelką korespondencję w celu odpowiedzi, dołączyć znaczek pocztowy. *(Red.)*

Prosimy naszych kwartalnych prenumeratorów o nadesłanie prenumeraty na Nr. 10, 11 i 12, t. j. za marzec, kwiecień i maj.

Na liczne zapytania naszych Czytelników, czy można dostać podręczniki szachowe, donosimy: „POPULARNY WYKŁAD GRY W SZACHY" cena 2·20 zł. — „GRA W SZACHY" cena 4·20 zł. — „ZADANIA SZACHOWE" cena 2·20 zł. — administracja wysyła za pobraniem pocztowem.

Również dla wygody naszych Czytelników administracja zajmuje się wysyłką szachów (figur) w cenie od 5 zł. począwszy aż do luksusowych za zaliczeniem pocztowem

Inż. W. Łasiński 2

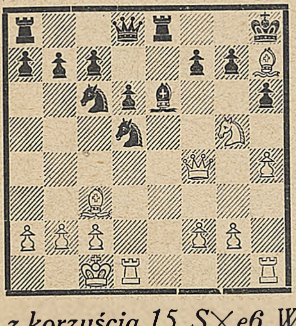
POLSCY MISTRZE SZACHOWI XIX. STULECIA

GAMBIT ŚRODKOWY

Grana w międzynarod turnieju w Norymberdze 1896 r.

S. Winawer - W. Steinitz.

1. e4, e5; 2. d4, e×d4; 3. H×d4, Sc6; 4. He3, Sf6; 5. Sc3, Gb4; 6. Gd2, 0-0; 7. 0-0-0, We8; 8. Gc4,

obiecująca ofiara pieszka, zalecana przez samego właśnie Steinitza; G×c3; 9. G×c3, S×e4; 10. Hf4!, Sf6; *po 10. S×c3 tracą Czarne jakość: 11. G×f7+, Kh8; 12. G×e8, z groźbą mata na f8* 11. Sf3, d6; 12. Sg5, Ge6; 13. Gd3, h6; 14. h4! Sd5; *Skoczka g5 naturalnie bić nie wolno. Na 14.. Sd7 odpowiadają Białe z korzyścią 15. S×e6, W×e6 (f×e6; 16. He4); 16. Gc4.* 15. Gh7+!, Kh8 (diagram); 16. W×d5!!, *Zagrane ściśle według błyszczącego stylu Winawera* G×d5; 17. Ge4, f6? *Jedynym ratunkiem byłoby 17. W×e4, ale i w tym wypadku mają Białe wyśmienitą pozycję.* 18. G×d5, f×g5; 19. h×g5, Se5; 20. g6, *Czarne poddają się, gdyż nie ma obrony przeciw W×h6+.*

3. Polak mistrzem szachowym świata.

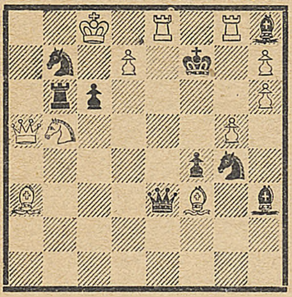
Był nim **J. H. Cukiertort (1842—1888)**. Pochodził z lubelskiej ubogiej żydowskiej rodziny rzemieślniczej i wyemigrował w świat za chlebem. Wypłynął w pięć lat po Winawerze na arenie szachowej w gronie najgroźniejszych ówczesnych zawodników. W ślad za aneksją niemiecką i inni uważali go za Niemca. Podpisywał się jednak: Cukiertort.

Cieszył się nierównie większą sławą od Winawera. Był bowiem nietylko groźnym współzawodnikiem ale tęgim teorytykiem i jako taki, jeden z pierwszych kładł podwaliny pod szkielet nowoczesnej teorji szachowej. I w naszych czasach nazwisko jego stało się głośnem dzięki pracom teoretyków i mistrzów: Nimcowicza, Retiego i Tartakowera, którzy wznowili jego otwarcie 1. Sf3, zowiąc je otwarciem „przyszłości". (C. d. n.

DZIAŁ KOMPOZYCJI

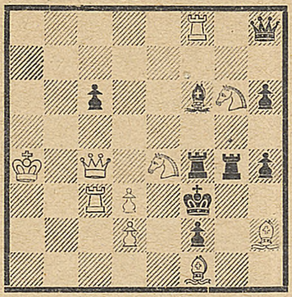
POD REDAKCJĄ *S. LIMBACHA*

A. F. Janovcic, Jassy
Pośw. Red. „Szachów“ (Oryg.)

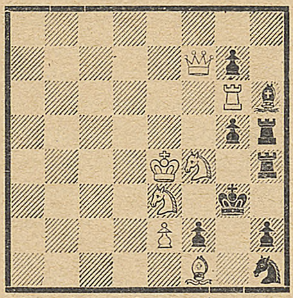
Nr. 146. Mat w 2 posun.

Alberto Mari, Genua
(Oryginalne)

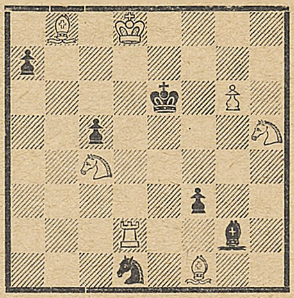
Nr. 147. Mat w 2 posun.

Marjan Wróbel, Warszawa
(Oryginalne)

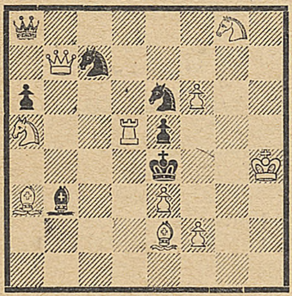
Nr. 148. Mat w 2 posun.

Franciszek Otto, Lwów
(Oryginalne)

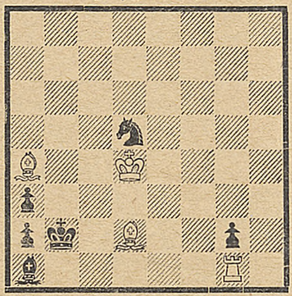
Nr. 149. Mat w 4 posun.

Adolf Brill, Lwów
(Oryginalne)

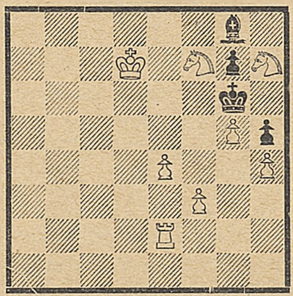
Nr. 150. Mat w 2 posun.

H. Ludowicz, Łuck
(Oryginalne)

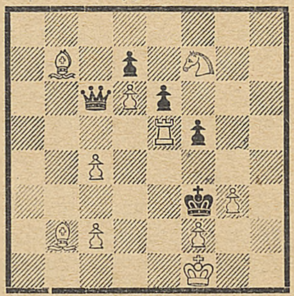
Nr. 151. Mat w 2 posun.

M. Mandel, Złoczów
(Oryginalne)

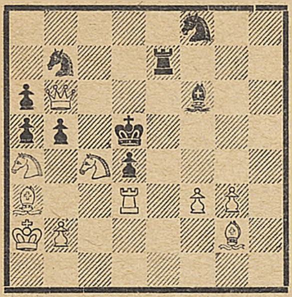
Nr. 152. Mat w 2 posun.

E. Onyszczuk, Kołomyja
(Oryginalne)

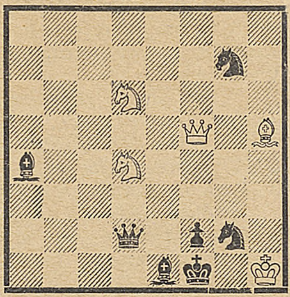
Nr. 153. Mat w 2 posun.

Tadeusz Horak, Lwów
(Oryginalne)

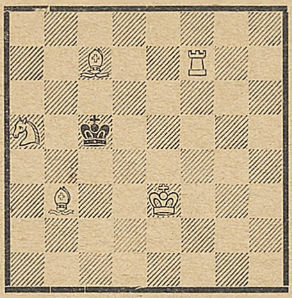
Nr. 154. Mat w 3 posun.

M. Kmietowicz, Lwów
(Oryginalne)

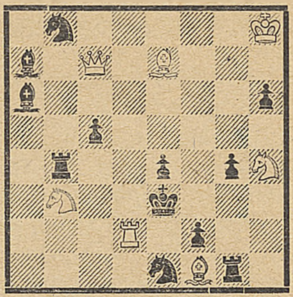
Nr. 155. Mat w 3 posun.

Wł. Stachnik, Lwów
(Oryginalne)

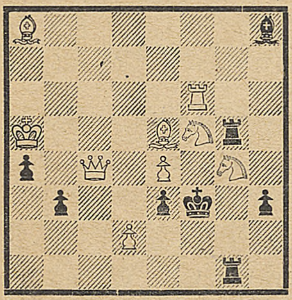
Nr. 156. Mat w 3 posun.

L. Issajeff, Moskwa
(I. nagr. „Szachm. Listok“ 1927)

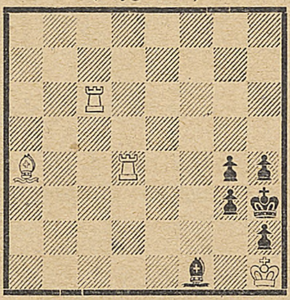
Nr. 157. Mat w 2 posun.

A. Ellermann, B. Aires
(I. n. L'Italia Scacchistica 1927)

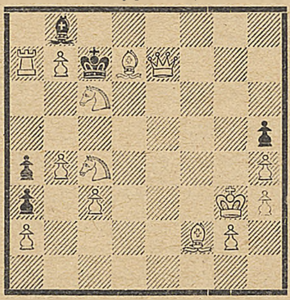
Nr. 158. Mat w 2 posun.

Franciszek Otto, Lwów
(Oryginalne)

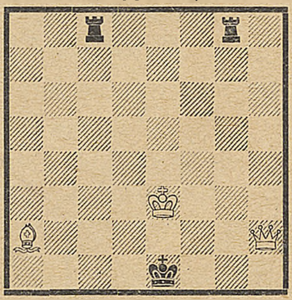
Nr. 159. Samomat w 3 pos.

E. Wolański, Tarn. Góry
(Oryginalne)

Nr. 160. Samomat w 6 pos.

Saturnin Limbach, Lwów
(Oryginalne)

Nr. 161. Samom. maks. w 4 p.

Rozwiązania zadań oraz wszelkie uwagi nadsyłać najpóźniej do 15 marca 1928 r.

Przedłużamy termin nadsyłania rozwiązań zadań II. Konkursu Międzynarod. do 15 marca 1928 (zad. 145 Giermki stoją na a7 i a8).

W następnym numerze ogłosimy kwartalny konkurs rozwiązaniowy.

I. ZADANIA MAKSYMALNE

Chcąc zaznajomić ogół miłośników zadań szachowych z postępem i rozwojem kompozycji szachowej, umieszczać będziemy w dziale kompozycji zadania o specjalnych założeniach.

W niniejszym artykule omówimy maty i samomaty maksymalne.

Pierwsze zadania tego typu ukazały się przed kilkunastoma laty, a jednym z pionierów tego kierunku w kompozycji jest T. R. Dawson znany kompozytor angielski

W problemach maksymalnych C z a r n e są o b o w i ą z a n e d a w a ć n a j d ł u ż s z e p o s u n i ę c i a. Poniżej podajemy wartości arytmetyczne poszczególnych posunięć.

Ruchy po ortogonali:

a1 — b1=1, a1 — c1=2, ...a1 — h1=7, ...b3 — b8=5,

Ruchy po diagonali:

a1—b2=$\sqrt{2}$=1·414..., a1—c3=2.$\sqrt{2}$=2·828..., a1—d4=3.$\sqrt{2}$=4·242..., a1—e5=4.$\sqrt{2}$=5·656..., a1—f6=5.$\sqrt{2}$=7·071..., ...

Ruch skoczka:

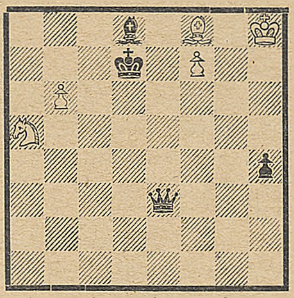
a1—b3=$\sqrt{5}$=2·236..., ($\sqrt{5}=\sqrt{1^2+2^2}$)

Roszada krótka: 0·0=2+2=4.

Roszada długa: 0·0·0=2+3=5.

Przykłady:

P. J. G. Stuiver
(Tiidschrift N. S. B. 1927)

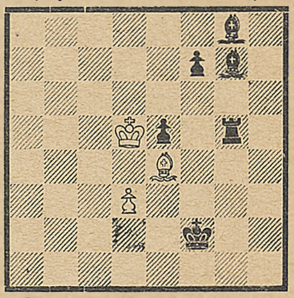

Mat maksymalny w 3 pos.
(Mat - maximum)

Rozwiązanie:

1. Gf8-d6!, He3-e8+; 2. f7-f8S+, Kd7-c8; 3. b6-b7‡.

M. Franken
(Tijdschrift N. S. B. 1927)

Samomat maks. w 5 pos.
(Maximum-invers.)

Rozwiązanie:

1. Ge4-f3!, Wg5-g1, 2. Kd5-e4, Wg1-a1; 3. Gf3-d1, Wa1-a8; 4. Gd1-a4, Wa8-f8; 5. Ga4-e8, f7-f5‡.

t—h

ROZWIĄZANIA ZADAŃ

Nr. 145. (E. Wolański) Giermki stoją na **a7** i **a8** (a nie b7, b8).

Nr. 7 (GRUDZIEŃ 1927)

Nr. 111 (Otto) 2‡. 1. Sd5—f4.
Nr. 112 (Pomohaczi) 2‡. 1. Ge7—f8. Niezła robota! (L. T-B).
Nr. 113 (Słobodzian) 2‡. 1. Hg2—e2.
Nr. 114 (Knobloch) 2‡. 1. Gh1—c6 (Jeśli 1. Gb7 to... Sb8!).
Nr. 115 (Kruk) 2‡. 1. Wf2—f5! (Debjut).
Nr. 116 (Wróbel) 3‡. 1. e7—e8S! ~; 2. Sd6+, ...G×c5; 2. Ha6+, ...Ge4; 2. Hb5+, zadanie w klasycznym stylu!
Nr. 117 (Ginzburg) 3‡. 1. Hf3—b7! ...K×f5; 2. Hg7, ..e×f5; 2. Hd7+. Miła praca młodego kompozytora nadwerężona ub. rozw. **1. Hg3+**.
Nr. 118 (Bes) 3‡ 1. Gf2—b6, ...Kc4 (c6); 2. Hc5+, ...K~; Hd4+. Udały debjut młodego kompozytora.
Nr. 119 (Rduch) 4‡. 1. **Wd1—d2!!** ...h5; 2. Gd8! Kb4; 3. b3, Kc3; **4.** Ga5‡! ...h6; 2 Gc5, h5; 3. We2! Kd3; 4. Gb5‡! ...h6; 2. Gc5, h5; 3. We2! Kd3; 4. Gb5‡! Mistrzowska praca z echem kameleonowem! Wzorowa ekonomja.
Nr. 120 (Kmietowicz) 4‡. (z P b7) 1. Gc5 — b6, 2. Sb4!, 3 Ke2.
Nr. 121 (Friedmann) 5‡. 1. Wf3 — d3, K×e4; 2. K×g6, Ke5; 3 Kf7 i t. d.
Nr. 122 (Janovcic) 2‡. 1 Hc7—c1!
Nr. 123 (Pomohaczi) ‡3. 1. Sc4 — e3 ...Ka3; 2. Hb2+, G×b2; 3. Sc2+, W×c2‡ ..f×e2; 2. Hb2+ i t. d.
Nr. 124 (Słobodzian) ‡5. 1. Sd6 — b5, Kb4; 2. Sc3+, 3 S×a2, K×d3; 4. Wd4+, Kc2; 5. Hb2+, ub. rozwiąz. 1. Hc7.
Nr. 125 (Otto) ‡6. 1. Kd5—c6!, Ke5; 2. Gc7+, Sd6; 3. He1+, Ge3; 4. Sg6+, G×g6: 5. Sd3+, G d3; 6. Wb5+.
Nr. 126 (Otto) ‡7. 1. Wa6—a5!, Sb3 (c2); 2. Sc7+, K×d6; 3. Hg6+, Wc6; 4. Hd3+, Sd4; 5. Hd6+, Sc6; 6. Se8+, W×e8; 7. Gb8+, W×b8‡. Trudne i ciekawe.
Nr. 127 (Wróbel) ‡3. 1. We5—d5!, ...e6; 2. Sd6+, G×d6; 3 Sb6+, e5; 2. Wc5+, G×c5; 3. Wc7, K×c7‡! Fata-morgana.
Nr. 128 (Limbach) ‡4. 1. Gd4—h8! ...W×g6; 2. Hd7+, We6; 3. Hd5+, We5; 4. S×h7, W×d5‡ ..h×g6; 2. Gc3! b×c3; 3. Sh8, b3; 4. Hf6+, K×f6‡. ...h6; 2. Hd2! W×g6; 3. Sd6+, W×d6; 4. Hd5+, W×d5‡.
Nr. 129 (Marks) ‡6. 1. Ge5—a1!! b5; 2. We5+! Kf6+; 3. We3+, Kg5; 4. Wa3, b4; 5. Wa2, b3; 6. Wb2!, Kf6‡.
Nr. 130 (Wolański) ‡5. 1. Hc6—h1!, Wb8~; 2. Sc6+Wa7; 3 Wb8+, W×b8; 4. Se5+, Wb7; 5. Sd7, W×a6‡.

Trafne rozwiązania nadesłali: Gandawa (Belgja) **L. Tugan-Baranowski** (111—115). Lwów, **Z. Kruk** (111—122), **A. Zając** (112—114, 116, 117 ub., 118). Kołomyja, **E. Onyszczuk** (111—116, 117 aut. 118—122). Złoczów, **M. Mandel** (113—114). Borysław, **E. Rager** (111—115, 121). Łask, **Z. Radzik** (111—116, 117 aut. i ub. 118—123, 124, aut. i ub. 125, 127—130). Łuck, **W. Suchodolski** (111—116, 117 ub., 118—120, 122—124, 127—128, 130). Lwów, **M. Barth** (111—115, 118, 122), **Wł. Horak** (111—115, 122. Świętochłowice (Górny Śl.), **Reguła W.** (111—116, 117 ub., 118 121—12. Lwów, **U. Friedenberg** (111—112). Jastrzębica, **ks. J. Matwijas** (111—118, 128). Skole, **R. Kobyłecki** (113—114, 122). Łuck, **S. Korczemny** (111—120, 122—123, 127, 130)

Najlepsze rozwiązania nadesłał p. **Z. Radzik.**

TURNIEJE ZADANIOWE

„The Problemist“ konkurs na samomaty dwuciągowe. Termin 19. III. 1928. Nagrody 15 i 10 sh Nadsyłać pod adresem: F. Douglas, 21 Sunbury Way, Hanworth. Middlesex, Anglja. Sędzia Laws.

„Prager Presse“ rozpisuje 3. międzynarod. konkurs na 3‡. Nagrody 500, 350, 250, 200, 120, 100, 80, 60 koron czeskich. Zadania pod godłem (Motto) nadsyłać do p. Kovarovic'a, Praga XI., Smetanowo nam. 1294. Czechosłowacja. Sędziowie: O. Würzburg i dr. Zd. Mach. Termin 31. III. 1928.

Tijdschrift v. d. N. Schb. stały roczny konkurs na zadania wszelkiego typu. Adres: J. Hartong, Rotterdam, Mathenesserlaa 217.

„Morgenzeitung“ ogłasza turniej na końcówki z terminem do 31. III 1928. Zadania pod godłem (Motto) nadsyłać pod adresem Szachredaktion **„Morgenzeitung“** Mährisch — Ostrau 3, Czechosłowacja. Nagrody 300, 200 i 100 k. cz. i 5 książek. Sędzia p. **R. Reti.**

„Szachmatnyj Listok“, konkurs no na 2‡, 3‡ i końcówki umieszczone w piśmie od I—VI b. r. Nagrody 2‡ 10, 8, 5 rubli; 3‡ 15, 10, 5 r.; końcówki 20, 10, 5 r. Sędzia K. A. L. Kubbel. Nadsyłać pod adresem S. Wainstein, Leningrad, Zhukowskoho 5, kw. 16.

ROZSTRZYGNIĘTE TURNIEJE ZADANIOWE

„L'Italia Scacchistica“ 1927, II. 2‡. 1. A. Ellermann (zadanie 158) 2. S Hertmann, 3. prof. J. R. Neukomm. Wzmianki zaszczytne: 1 i 3 Ellermann, 2 J. Hartong.

„Szachmatnyj Listok“ 1927. II. półr. 2‡. 1. Issajef, (zadanie 157), 2. I. Katzenellenbogen, 3. S. Lewmann, 4. A. Lebedeff, 5. Keirans, specjalna nagr. E. Rebesow.

Międzynar. konkurs klub. szach. w Kecskemet. 1927 3‡. 1. L. Schorr, 2 J. Hartong, 8. B. D. Kobatz, 4. I. Hartong, 5. S. Boros. Wzmianki zaszcz. 1 S. P. Krucicov, 2. K. Hannemann, 3. Rietveld, 4 Hertmann i 5. M. Barulin.

Bristol Times and Mirror 1927. I. 1. A. Mari, 2. I. A Schiffmann. Wzmianki zaszcz. p. F. Blake, 2. C. Summer, 3 i 4 Ellermann, 5. E. Eddy.

Prager Presse 3‡ 1 i 7 J. Berkovec, 2 i 6 M. Hawel, 3 K. A. L. Kubbel, 4. R. Bilek, 5. Salkind, 8. C. Kainer, wzmianki zaszczytne Berkovec, Drnek, Votruba, Nemo, Blake, Zedek, Dr. inż. Klir.

AUGUST PUCHAŁA CYWIŃSKI

(1829—1905)

August Puchała Cywiński należy do najsilniejszych indywidualności szachowych 19-go stulecia. Urodzony we Wiedniu, jako syn oficera austrjackiego, poświęcił się karjerze wojskowej. Wychowany w duchu obcym, nie wyzbył się cech swojej narodowości, którą przypominał mu przydomek: „Ritter von Puchała" i te gawędy, któremi ojciec uprzyjemniał mu chwile dzieciństwa, a w których zapewne z niemałą dozą dumy przypominał świetniejsze dzieje swoich przodków.

Młodziutki, zaledwie dwudziestokilkuletni porucznik, zjednał sobie uznanie pierwszymi występami kompozytorskimi w sferach znawców zadaniowych. Podbił ich nietylko głębią inwencji, trudnością rozwiązania, ale nadewszystko dziarskim temperamentem swoich utworów. Ówczesna kompozycja szachowa nie miała ściśle wykreślonych granic estetycznych, nie znała wymogów budowy i nie porywała formą. Cały kunszt zadania tkwił tylko w samym pomyśle i sposobie jego ukrycia. Sam przebieg rozwiązania był jakby najgorętszą walką, w której uczestniczyły największe kalibry broni, ugrupowane w malowniczy i zawiły sposób na placu boju.

I nie można się temu przejawowi dziwić, wszak cały świat przez długie lata żył pod wrażeniem nieśmiertelnych zmagań napoleońskich, które w młodem pokoleniu urabiało wojownicze usposobienie.

Spuścizna po mistrzu Cywińskim jest ilościowo szczupła. Pod własnem nazwiskiem drukował zaledwie 26 utworów a w pośmiertnej tece znaleziono jeszcze siedm szkiców. Być może, że posyłał utwory i do pism polskich, ale bez nazwiska albo pod pseudonimem. Badanie takich utworów w rubrykach szachowych pism polskich po roku 1850 wykazuje cechy bardzo do prac Cywińskiego zbliżone.

Pomimo szczupłego dorobku, znalazł miejsce w aeropagu „trójki starych mistrzów" zeszłego stulecia i doczekał się dwu monografij napisanych przez wybitnych znawców sztuki kompozytorskiej: W. von Holzhausena i Dra E. Mazela.

Za dwa lata upłynie stulecie od czasu narodzin tego mistrza, którego twórczość jest poważnym dorobkiem ducha polskiego i powinna doczekać się obszerniejszej analizy w języku polskim. *Inż. W. Ł.*

PRZEGLĄD PRASY SZACHOWEJ

Wiener Schachzeitung nr. 21 przynosi partje z mistrzostwa światowego, z turnieju „Britisch Empire Club, londyńskiego i rosyjskiego. Dział partji prowadzi znany mistrz wiedeński **A. Becker**, dział zadań **prof. J. Halumbirek**, wybitny kompozytor. Z 15 zadań jedno polskie S Limbacha. **Adres Redakcji i Administracji Wiedeń, IV., Schäffergasse 13a**, Rocznie 24 egzemplarzy. Przedpłata roczna S. 16.

Nr. 22 zawiera, artykuł p. t. Aljechin, mistrz świata. Partje z mistrz. światowego głosowane przez mistrz. dr. S. Tartakowera i A. Beckera, z zadań dwa ze Lwowa, S. Limbacha i W. Pomohacziego. Adres dla zadań, **prof. J. Halumbirek, Wiedeń VII., Kandlgasse 27.**

Nr. 23, 24 przynosi ostatnie partje z mistrz. szachowego, partje z turnieju korespon. Wr. Sch. i t. d. Wiadomości i 18 zadań, 3 końcówki.

„Revista de Sah" znakomite pismo rumuńskie pod redakcją znanego i cenionego kompozytora p. **A. F. Janovčica** i jakteż **A. Lernovici'ego i A. Winklera**, zyskała sobie uznanie nietylko swoich lecz i zagranicy i zasługuje na jak najszersze poparcie. Przedpłata roczna wynosi 350 lei, adres redakcji **Jassy, str. Arcu Nr. 3, Rumunja.** Dział zadań spoczywa w rękach najwybitniejszych kompozytorów rumuńskich, zadania regularne: **dr. Fr. Rduch**, Czerniowce, str. 11, Noembrie Nr. 24 (R.); zadania nieregularne: **I. Schlarko**, Timisoara II. Fabrika „Leda", (R.); końcówki: **S. Herland**, Str. Selari Nr. 10. Bukarest (Rumunja).

Nr. 10 i 11 między innemi przynosi artykuł zadaniowy **J. A. Schiffmanna** p. t. „Piccaninny" z zadań 5 polskich. (T. Horak 2+, Z. Milli 2+, S. Limbach, 3+, M. Wróbel 3+, M. Wolański) po za tem wzmianka o polskim związku kompozytorów.

Nr. 12 zawiera bardzo przychylną wzmiankę o „Szachach", wynik turnieju lwowskiego, partje z ostatnich turniejów i t. d. z zadań 2 M. Wróbla 3+.

WIADOMOŚCI

Lwów. Niedawno odbył się w klubie szachowym **Sokół II.** kwalifikacyjny turniej z następującym wynikiem: 1 i 2 S. Limbach i Fr. Otto 4½ p., 3. T. H., 4. Kaz Horak, 5. Wrona, 6. S. Kucharzów, 7. M. Żeliskówna. Dnia 5. II. b. r., o godz. 19-tej odbędzie się uroczyste otwarcie turnieju o mistrzostwo klubu na r. 1928.

Lwów. W turnieju sekcji szachowej **Akad. Koła Lw.** pierwszą nagrodę zdobył T. Ilnicki II. i III. B. Domaradzki i J. Górski.

Z klubu „Hetman". W dniu 14. I. 1928, odbyło się walne zebranie członków klubu „Hetman". **Wybrano Zarząd:** Prezes K. Rychłowski, wiceprezes inż. W. Łasiński, sekretarz M. Wójcik, skarbnik Dostal, bibljotekarz L. Orzeł, gospodarz Tomaszewski. **Komisja rewizyjna:** inż. Burak i Armański. **Sąd polubowny:** radca Morawski, Delman. Walne zebranie zatwierdziło kilka poprawek statutu. W dniu 15. I. odbył się match kl. **„Hetman"**-kl. **„Goniec"** z wynikiem **5:3** na korzyść **„Hetmana"**, z dniem 16. I. rozpoczął się turniej o **mistrzostwo** klubu w **r. 1928** przy udziale 13 zawod.

Warszawa. Turniej **II klasy** miał nast. wynik: **1. Pogorieły,** 2. i 3. Jagielski i Zahorski, 4. Marienstrass. Z końcem stycznia rozpocznie się turniej o **mistrzostwo Warszawy.** Prawdopodobny skład turnieju będzie następujący: Blass, Feinmesser, Frydman, Kremer, Kleczyński, **Łowcki, Makarczyk,** Piltz, Towbin, Reissner oraz Pogorieły. Skład ten nie jest definitywny. Równocześnie z turniejem o mistrz. **W.** odbywać się będzie turniej o mistrzostwo **Uniwersytetu.**

Kraków. W towarzystwie **Miłośników gry szachowej im. J. Dominika** skończył się turniej kwalifikacyjny **II klasy** 1. **A. Abracham,** 2. Lipson, 3. Wolf, 4. Hetper.

Henin-Lietard. I. Polski klub szachowy w północnej Francji prosi kluby w Polsce o nawiązanie z nim kontaktu towarzyskiego. Adres: **I. Polski Klub Szachowy, Henin-Lietard** (P. de C.) Sekretarjat, **96 Rue do l'Abbaque, Francja.**

Paryż. Turniej o mistrzostwo miał następujący wynik 1. **A. Baratz** 11 p., 2. E. Znosko-Borowski 9 p., 3. L. Betbeder 8 p, 4. Duchamp 8 p., 5.—7. H. Bertrand, V. Halberstadt i O. Ratner 7 p., 8—9 Handasyde i V. Kahn 6 i t. d.

Leningrad. Match **Leningrad-Moskwa** zakończył się zwycięstwem **Leningradu** w stounku **18:2.**

Chisinan. (Rumunja) turniej o mistrz. **1. I. Nicov** 9 p., 2. S. Lempert, 3. i 4. A. Zaharov i V. Topalov, 5. **Alter-Cogan,** 6. S. Retach, 7. A. Barbalat.

Czechy. Mistrzostwo **Bratisławy** zdobył **Walter** st. a **Brna A. Pokorny.**

Hastings. 1. **Tartakower** 6½, 2. Steiner, 3 i 4 Buerger i Colle 5½ 5. Yotes 6. Mithell, 7. Kmoch, 8. Sergeant, 9. Thomas, 10. Normann

Mistrz szachów w opresji. Przed kilku tygodniami prezes klubu szachowego w Rewlu, dr. Józef Klas, wyjechał na turniej szachowy do Leningradu, ale nie przybył z powodu dziwnego zbiegu okoliczności na miejsce przeznaczenia. Ostatnim znakiem życia, jaki dał, był list wysłany po przekroczeniu granicy sowieckiej. Jego krewni i przyjaciele w Rewlu wszczęli poszukiwania, które dały zdumiewający rezultat. Oto dr. Klas w swoim notesie miał rozmaite zapiski szachowe. Funkcjonarjusze czerezwyczajki nie mając pojęcia o znakach szachowych sądzili, że to są zapiski szpiega. Wszystkie argumenty jakiemi dr. Klas usiłował przekonać czerezwyczajkę, rozbiły się o jej tępy umysł. Szachistę aresztowano i przewieziono do więzienia. Dr. Klas dotychczas pozostaje w więzieniu i codziennie poddawany jest pod ogień krzyżowych pytań.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

E. Onyszczuk, Kołomyja. 2+ umieścimy 3+ słaby. **Urzędnik** 2+ zbadamy. **A. Brill,** Lwów. Co do daty **Sz. W.** to słuszne. **Z. Biliński,** Rawa-Ruska. List wysłano 23. XII. 1927. **H. Ludowicz,** Łuck. 2+ z małą zmianą drukujemy. **W. Suchodolski,** Łuck, 2+ i 3+ umieścimy. **N. Kaszuba,** Drohobycz 4+ zbadamy, za wiadomości dziękujemy.

WYDAWCA I REDAKTOR ODPOW.: ZYGMUNT NOWAKOWSKI. — ZAKŁAD GRAF. L. S. T. W. LWÓW, L. SAPIEHY 77. TEL. 496